

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle
Ølsker. Rutsker. Ro og Klemens.

Ansvarshavende Udgi-
ver: Otto Gornitzka. Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 53

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 4. Januar

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1929

Der Årsjevted.

Et År ijæn nu så hastut e gå'ed,
lid got ded di fleste hår gjed;
men ota vi nåue

hår ret sjønnad på'ed
å klågere, bære hår bled.

En ynika gå'ed lyza å hæilua Då,
me Solsjen frå Mårnstunjenj å —
andra væl Gråvær

mæst Åred ded gå;
di mæste lid å vært præua må.

Me Solsjen å Rain
å lid Storm iblan
sås Plånerna trives å gro. —

Vos Mænjesker gjekk'ed
vel lessedan;
nok mera ænj sæl vi forsto.

Vi majjed nok gjøre, å mera vi så,
som inte va got ælle næt.
Vi vrågad di Gaver,
Vårharre vos gå,
å mente, vi sjedde Uræt.

Va got hår vi gjort
i Åred, som gjek?
Ja, der må nok svåres: Mæn lid.
Vi sjød ju unjan,
så ded hadde Sjek,
væk drabbad dænj kostbåra Tid.

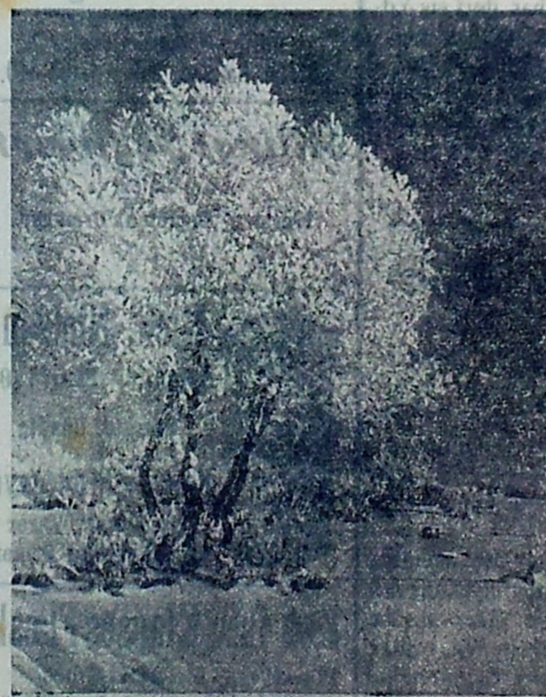
Got Nytår! já ønska store å små;
go Hælsa å Lokka derte! — —
Vi glå å gjærna Vårharra la rå
for va Åred vos nu ska gje.

O. L.

Fra Djurgaarden ved Stockholm.

Den svenske Djurgaarden ved Stockholm er kendt for sin afvekslende og sjældent smukke Natur. — — — Hvad Langelinie og Dyrehaven er for Københavneren, er Djurgaarden for Stockholmeren, en yndet Promenade og Sportsplads — et Udflugtssted, som beundres

baade Sommer og Vinter; her findes Skove og aabne Sletter — Søer og Kanaler, herlige Udsigtspunkter og prægtige Skibakker, — og herfra har man en herlig Udsigt over en Del af Stockholms berømte Skærgaard — „Strømmen“, og mod Øst ligger den store, aabne Bugt — Vartan. — Vore Billeder viser Partier af Djurgaarden, saadan som den i disse Dage præsenterer sig.

Artilleriløjtnant Bech's Erindringer

om sit Ophold paa Bornholm og Christiansø

meddelt af Kaptajn C. E. Koefoed.

Nedenstaaende Beretning er Ud-
drag af „Mit Livs Historie“, som
efter Dagbogsoptegnelser er sam-
let og nedskrevet 1867, da For-
fatteren, Grosserer M. C. Bech
fyldte 80 Aar. Denne Bog er et
omfangsrigt Værk i Kvartformat
paa ca. 400 tætskrevne Sider.

Hovedparten af Bogen blev trykt
1910 under Titlen „En kjøben-
havnsk Grosserers Erindringer“,
men heri var udeladt en stor Del
vedrørende B.s Ophold paa Born-
holm.

Den nuværende Indehaver af
Originalen, Fru Bankkasserer Bech
Kjøbenhavn, der var gift med en
(nylig afdød) Sønsøn af Forfat-
teren, har velvilligst tilladt mig
Offentliggørelsen heraf. Sønsø-
nen havde erindret sin Bedstefar-
der som en streng gammel Herre,
hvem han saa op til med Ære-
frygt og Beundring. Jeg traf i
Hjemmet Fruens ældste Søn, hvis
slaaende Lighed med Maleriet af
Oldefaderen det var morsomt at
konstatere.

I Skildringen af Løjtn. B.s Op-
hold paa Bornholm og Christiansø
vil man finde et interessant Tids-
billede af Forholdene dengang,
og mange Bornholmere vil her
høre om deres Forfædre.

Som bekendt var Danmark i
1807—14 i Krig med England,
og Bornholm var dengang, som
en samtidig Forfatter skriver, at
betragte „som een stor Fæstning“. Alt
var militært organiseret og
Guvernøren (Koefoed og Rothe)
herskede som en lille Konge over
Øen.

I Guvernørens Stab var Gene-
ralstabtrimester Salchow, Infante-
rikapt. Onserud, Artillerikapt. Hoff-
mann og Ritmester Dreschel af
Husarere.

Den unge Bech fik Ilddaaben
under Københavns Belejring og

Bombardement 1807, og efter at
være udnævnt til Løjtnant i Ar-
tilleriet, blev han sendt til Fæst-
ningen Christiansø.

Artilleriløjtnant Bech kommer til
Bornholm 1808.

Ank. til Rønne - Selskab h. Guver-
nøren - Exercits - Selskabelighed

13. Juli: Vi kunde nu se Born-
holm i en Distance af fire Mil fra
os. Der roedes rask derhen imod,
og vare det paa en halv Mil nær
ligeoverfor et Kirketaarn, som vi
gispede var Rønne, da tvende eng-
elske Sejlere atter forstyrrede os.
Der blev straks holdt lige mod
Landet og kom omtrent et Par
Tusinde Alen fra Byen i Land,
hvor vi bemærkede en Bonde-
gaard. Vi steg i Land og gik mod
denne, hvor jeg ved at springe
over et Gierde nær havde bræk-
ket mit Ben. Bonden fortalte, at
den By, vi havde tæt ved os, var
Rønne, hvilket fornøjede mig me-
get, da jeg næsten formodede, det
kunde være Hasle. — Jeg spurgte
om Guvernøren var i Rønne, hvor-
paa han svarede: „Ja, vel er han
der; men han døde i Nat.“ Dette
var mig højst uventet og yderst
ubehageligt, da jeg havde gode
Anbefalingsbreve til ham. Det var
mig saa paafaldende med dennes
Død, at jeg spurgte om Guver-
nør Koefoed længe havde været
syg. — „Ded ved jā'nte“, svarede
Manden „men det er Comman-
danten, Øverstn Funch, der er
død i Nat.“ — Det glædede mig
særdeles, at det ei var Koefoed,*)

*) Guvernør Koefoed skildres i „Born-
holms Historie som en svag og ef-
tergivende Maud, der ikke magtede
sin Opgave. Dette er urigtigt. Gu-
vernørposten paa Bornholm blev un-
der Krigen af Regeringen betragtet
som en meget vigtig Post, og Koe-
foed magtede den fuldt ud. — Han
døde 11. Novbr. 1807 i høj Grad ag-
tet og æret af Befolkningen.

og ilede vi nu ned igien til Baa-
den, roede langs Stranden og nae-
de ind til Rønne Kl. 2. — Da vi
havde heiset kongelig Flag og
Vimpel, havde man længe obser-
veret os, og som der i over en
Maaned ei var kommet noget Far-
tøj fra Kiøbenhavn, var hele Broen
opfyldt med Mennesker, der vare
nysgjerrige efter Nyt fra Hoved-
staden. — En Gefreider af Vagten
spurgte, hvorfra vi kom m. v. og
efter at have tilfredsstillet ham lod
jeg mig ledsage til Guvernøren.
Han tog meget artigt imod mig
og forestillede mig for endeel til-
stedeværende Officerer, sagde, at
han allerede længe havde ventet
en Artilleriofficer til Christiansø.

Da de skulde gaa til Middags-
bordet, indbød han mig at deltage
heri. Der spistet godt og drak vi
Kaffe i Haven, imedens i Pot
Kegler blev slagen, hvori Guver-
nøren deltog. Da Byfogeden var
tilstede, havde han den Godhed
selv at følge mig til mit anviste
Quarter, der var Købmand Rask,
en underlig gammel Passageer,

om hvem jeg senere faar Lejligh-
hed at tale. — Da Guvernøren
havde indbudt mig til Aften, gik
jeg derhen, hvor Selskabet omtrent
var det samme som om Middagen.
Der blev spillet Kort, og jeg fik
mig et Parti L'hombre med Gu-
vernøren.

14. Juli: I Dag besaa jeg Rønne,
og om Eftermiddagen tog jeg med
Lieutenant Lohmann ud til Amt-
manden, Etatsraad Thaarup, der
ejede et Sted en halv Mil udenfor
Rønne. Hos denne meget interes-
sante Mand og hans elskværdige
Familie, som jeg siden lærte nø-
jere at kende, forblev vi om Af-
tenen, og fandt jeg der en meget
fin kjøbenhavnsk Levemaade. —
Amtmandens Hus var ogsaa det
gentileste paa hele Bornholm.

15. Juli: Om Eftermiddagen
kiørtes med Lohmann ud til hans
Fader Toldinspektør Lohmann,
hvis Gaard ligger ¼ Mil fra Byen
og er meget vel beliggende. Dette
var ogsaa en meget net Familie,
og forblev vi der om Aftenen.

16. Juli blev jeg af Divisions-

quartermesteren Salchow tilbudt
at ride med den øvrige Stab Gu-
vernøren imøde, og blev der mig
sendt en opsadlet Hest. Vi vare
5 Officerer og traf vi ham en
halv Mil udenfor Rønne. Capt.
Hoffmann var med og modtog
han mig meget forekommende.
Om Eftermiddagen fulgtes Oberst
Funk til Jorden, som blev begravet
med militær Honneur. Pro-
cessionen var stor, smuk og or-
dentlig. Guvernøren tilbød mig
at forblive en fiorten Dages Tid
paa Landet for at kunne bese det,
og reise omkring med Capt. Hoff-
mann, der skulde exercere Søn-
der paa.

Den 17. Juli om Eftermiddagen
kiørtede jeg med ham tvers over
Landet til Fiskerleiet Gudhjem,
hvor vi forblev om Natten. Cap-
tainen var en munter Mand, be-
sad særdeles gode Kundskaber i
sit Fag og søgte paa alle Maader
at more og være mig til Tieneste,
hvilket han og senere bestandig
gjorde.

18. Juli: Omkring paa Batteri-
erne langs Stranden, hvor Kano-
nerne først blev prøberede og der-
efter blev exerceret skarpt. Om
Middagen spist hos Ritmester Thie-
sen af de Bornholmske Dragoner,
der eiede en Gaard noget fra Gud-
hjem. Efter Maaltidet spadseredes
og legedes med en meget vakker
bornholmsk Pige paa en noget
fra Gaarden i en Skov beliggende
Høj kaldet „Peberhøien“, derfra
hiem til Gudhjem, hvor jeg skrev
til min Fader. Klokken 8 om Af-
tenen taget fra Gudhjem til Sva-
nikke og er Veien her imellem
henseende Udsigterne og Landet
fortrinlig skønt. Klokken henimod
10 vare vi i Svanike. Hoffmann
indlogeret hos Kiøbmand og Stran-
dingscommisionær Steenberg, og
jeg hos Kiøbmand Holst med en
vakker Kone, og hvor jeg havde
det meget godt.

19. Juli bivaanet en Exercits
med 5 Stk. 3 Pd.s Feltkanoner,
der blev nøiagtigt og godt udført.

20. Juli været med Capt. Hoff-
mann paa Batterierne og spist
Middag hos Byfogden Cancelliraad
Heiberg, hvor vi forblev om Af-
tenen.

21. Juli taget til Nexø, hvor vi
steg af hos forhen Skibsfører Cap-
tain Jeppe Jørgen Hansen, hvor
jeg fik Quarter.

22. Juli om Morgen Kl. 7.
redet til Almindeskoven, 2 ½ Mil
fra Nexø, hvor vi forefandt et me-
get stort Selskab af Damer og
Herrer fra Nexø og Omegnen.

24. Juli: Besøg hos Pastor Sax-
torph til Bolsker Kirke. — Beset
Stenbruddet tæt ved Nexø med
Inspektør H. Petersen.

25. Juli taget fra Nexø til Aa-
kierkeby, hvor spistes til Middag
hos Capt. Onserud af Staben, som
her var stationeret. Efter samme

